

Scenariusz lekcji do spektaklu: „Co zrobisz z drzwiami?”

Nagranie spektaklu: https://youtu.be/D37p_lKi2q4

Zwiastun scenariusza: <https://youtu.be/px8UNQ00MrQ>

Autor: Zuzanna Kozina-Błauciak

Temat zajęć: „Brak akceptacji inności.”

Grupa wiekowa: uczniowie szkół średnich

Czas realizacji: 3 godziny lekcyjne

Zagadnienia edukacyjne:

- społeczeństwo i jednostka - relacja we wspólnocie, w rodzinie, mechanizmy wykluczenia,
- problem inności i braku akceptacji,
- samotność i empatia w relacjach międzyludzkich,
- rola sztuki (teatru) w komentowaniu problemów społecznych.

Cele operacyjne:

uczeń/uczennica/uczestnik zajęć:

- potrafi zinterpretować przesłanie spektaklu i wskazać problemy społeczne, które są w nim poruszane,
- rozpoznaje przyczyny niechęci grupy wobec osób wyróżniających się i podaje przykłady z życia codziennego,
- zastanawia się nad rolą empatii w budowaniu wspólnoty,
- wyraża własną opinię na temat postaw bohaterów spektaklu.

Formy i metody pracy:

- burza mózgów,
- debata z argumentami,
- analiza fragmentów spektaklu,
- sporządzanie słownego opisu postaci.

Materiały dydaktyczne:

- tablica i kreda/markery – do zapisywania wniosków, pomysłów,
- kartki i pisaki – do pracy w grupach,
- karty pracy z wydrukowanym krótkim opisem spektaklu, wyszczególnionymi bohaterami (do punktu nr 4).

Wprowadzenie do spektaklu:

Spektakl „Co zrobisz z drzwiami?” przedstawia społeczeństwo jako grupę, która ma określone zasady, cele i codzienne rytuały. Kiedy pojawia się ktoś obcy, inny, dziwny, ta zamknięta społeczność pokazuje swój stosunek do zmian. Niechęć do inności to problem zarówno wśród młodych, jak i starych. To lęk, który przeradza się w silny stres związany z widokiem osoby obcej. Skąd się bierze? Każda postać spektaklu ma swoją historię – jedni są samotni i zgorzkniali, inni młodzi i zbyt pewni siebie, jeszcze inni zdominowani przez jednostki silniejsze od nich. Niechęć do Dzwiny - bohaterki, która przez cały spektakl jest na scenie - rodzi się także z niewiedzy, zmęczenia i braku zaspokajania podstawowych potrzeb. W spektaklu widać to, jak brak komfortu psychicznego niszczy relacje z innymi ludźmi. Bohaterowie utożsamiają spokój ze szczęściem. Każda próba zmiany w ich ułożonym planie odbierana jest jako atak na ich społeczność. Choć bohaterowie żyją razem, tworzą „rodzinę”, są samotni. Brak zrozumienia zamyka ich jeszcze bardziej sprawiając, że stają się pozbawieni empatii. Zwróćcie uwagę na kolory wykorzystane w spektaklu, kto jest czarno-biały, a kto kolorowy? Czemu akurat w tej scenie wykorzystane zostały kolorowe elementy ubrań?

Osoby ubrane na kolorowo są indywidualistami, chcą być sobą, nie podporządkowują się schematom. Mają pomysł na siebie. Wychodzą poza społeczne ramy przez co bywają odrzuceni. Różnią się od reszty. Żyją inaczej - ale w zgodzie ze sobą.

Informacje o spektaklu:

Spektakl „Co zrobisz z drzwiami?” Teatru Verum z Krotoszyńskiego Ośrodka Kultury.

scenariusz i reżyseria: Zuzanna Kozina-Błauciak

scenografia: Teatr Verum, Beata Ulbrych

choreografia: Katarzyna Kluba/Zuzanna Kozina-Błauciak

muzyka: Teatr Verum

Przebieg zajęć

Lekcja 1

1. Burza mózgów

- Uczniowie w grupach zapisują skojarzenia z hasłem „inny/obcy”
- Potem wspólnie tworzą mapę skojarzeń na tablicy: dzielą je na pozytywne i negatywne
- Nauczyciel kieruje rozmową: skąd wynikają te reakcje/określenia na inność?
(10 minut)

2. Projekcja spektaklu „Co zrobisz z drzwiami?”

(40 minut)

Lekcja 2

3. Analiza postaci ze spektaklu

- Każda grupa losuje kartkę z imieniem jednej postaci (np. Stanisław)
- Zadaniem każdej z grup jest odpowiedzieć na pytania zapisane w kartach pracy:
  - o Dlaczego ta osoba nie akceptuje Dzwiny?
  - o Czego jej brakuje w życiu?
  - o Jak brak empatii wpływa na jej zachowanie?
  - o Co mogło się wydarzyć w przeszłości bohatera, że teraz zachowuje się w ten sposób?
- Krótkie prezentacje w klasie
(25 min)

Opis postaci:

- **Stanisław** - ponieważ Dzwina nie wykonuje obowiązków domowych/jest oschły, agresywny, porywczy, samolubny/nikt nigdy nie nauczył go kochać, nie był nigdy akceptowany.
- **Regina** - ponieważ denerwuje Stanisława, nie spełnia jej oczekiwań sprawia problemy/miłości ze strony męża/nadużywa alkoholu/była krzywdzona przez partnera.
- **Joanna** - nie pasuje do rodziny/szczeroci/jest samotna/kiedyś była bardziej kolorowa, ale teraz już nie może.
- **Eryk** - nie akceptuje nikogo/bliskich, którzy pomogliby mu radzić sobie z problemem alkoholizmu/nadużywa alkoholu/nie nauczył się zdrowego radzenia sobie z emocjami.

- **Jadwiga** (nie akceptuje żadnych niedoskonałości w innych ludziach/empatii/jest agresywna, wredna, wścibska/była zbyt surowo oceniana),

4. „Mechanizmy wykluczenia” - Karta pracy 1

- Podział na grupy - każda grupa otrzymuje kartkę z krótkim opisem sytuacji społecznej (np. uchodźcy w nowej społeczności, nowy uczeń w klasie, ktoś o odmiennych poglądach politycznych),
- Zadanie dla grupy: wskazać mechanizmy wykluczenia, jakie mogą się pojawić (np. stereotypy, plotki, izolacja), wskazać możliwe działania, które mogłyby przerwać ten schemat (np. edukacja, empatia),
- Prezentacja i dyskusja zbiorowa: Czy łatwiej było wskazać przyczyny wykluczenia, czy sposoby przeciwdziałania? Jak spektakl „Co zrobisz z drzwiami?” ilustruje te mechanizmy?

(20 min)

Lekcja 3

5. Ćwiczenie „List do Dziwnej”

- Uczniowie mają za zadanie wyobrazić sobie, że żyją w świecie ze spektaklu.
- Zadanie polega na napisaniu krótkiego listu do głównej bohaterki - może być to list z perspektywy danej postaci ze spektaklu, lub kogoś z zewnątrz - kogoś kto lubi Dziwną, cechuje się empatią. Listy mogą być pełne niechęci, ale też ciekawości czy współczucia.
- Chętni uczniowie odczytują swoje listy (alternatywa: wszystkie listy zostają pomieszane i nauczyciel wybiera 5 losowych do odczytania).
- Nauczyciel rozpoczyna dyskusję:
  - o Jakie emocje dominowały w listach?
  - o Czy łatwiej było napisać słowa odrzucenia, czy słowa wsparcia?

(35 min)

- #### 6. Uczniowie wyrażają opinie o spektaklu
- zapisują na tablicy uwagi, plusy, minusy - nauczyciel pilnuje żeby krytyka była konstruktywna, żeby uczniowie uzasadniali, czemu coś im się podoba, lub nie podoba.

(10 min)

Karta pracy 1. „Co zrobisz z drzwiami?”

1. Uczeń po powrocie z poprawczaka

Opis sytuacji:

Do szkoły powraca uczeń, który wcześniej był nieobecny przez kilka miesięcy, ponieważ przebywał w młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Część klasy go unika, a nauczyciele traktują z nieufnością. W Internecie krążą plotki o tym, co zrobił. Sam chłopak jest zamknięty w sobie i nie próbuje się integrować.

Karta pracy 1. „Co zrobisz z drzwiami?”

2. Dziewczyna w klasie technicznej

Opis sytuacji:

W technikum informatycznym jest tylko jedna dziewczyna. Na początku chłopcy żartują, że „to nie miejsce dla dziewczyn”. Na lekcjach często ją ignorują lub nie pozwalają zabierać głosu. Z czasem przestaje się odzywać i siedzi sama na przerwach.

Karta pracy 1. „Co zrobisz z drzwiami?”

3. Uczeń z zaburzeniami ze spektrum autyzmu

Opis sytuacji:

Nowy uczeń ma trudności w kontaktach społecznych - mówi głośno, nie zawsze rozumie żarty, czasem reaguje impulsywnie. Niektórzy koledzy śmieją się z jego zachowań i nie chcą siedzieć obok niego w ławce.

Karta pracy 1. „Co zrobisz z drzwiami?”

4. Uczennica wychowująca młodsze rodzeństwo

Opis sytuacji:

Uczennica z klasy VIII opiekuje się młodszym rodzeństwem, ponieważ jej mama pracuje za granicą. Często jest zmęczona, spóźnia się do szkoły, nie odrabia zadań. Koledzy uważają, że jest „leniwa” i „nie ogarnia”. Z czasem przestaje być zapraszana do wspólnych wyjść.

Karta pracy 1. „Co zrobisz z drzwiami?”

5. Chłopak o artystycznych zainteresowaniach

Opis sytuacji:

Uczeń liceum interesuje się tańcem i projektowaniem ubrań. Część klasy uważa, że to „niemęskie”. Koledzy z drużyny sportowej śmieją się z niego, a on rezygnuje z udziału w konkursie tanecznym.

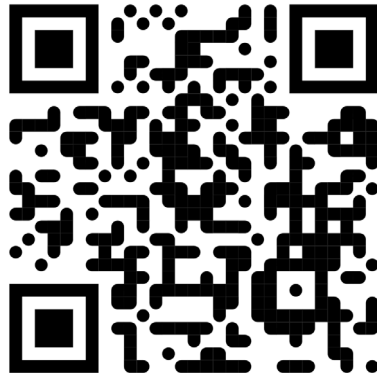
Karta pracy 1. „Co zrobisz z drzwiami?”

6. Uczeń niekorzystający z mediów społecznościowych

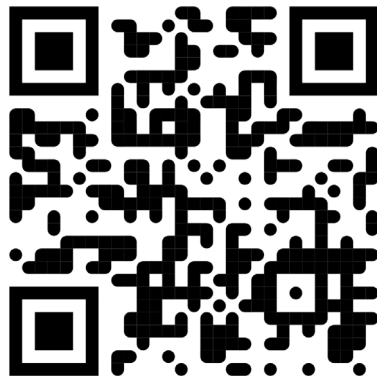
Opis sytuacji:

Uczeń z wyboru nie ma konta w mediach społecznościowych. Klasa umawia się głównie przez grupę na komunikatorze, więc często dowiaduje się o wydarzeniach po fakcie. Koledzy żartują, że „żyje w średniowieczu”.

Nagranie spektaklu:

Zwiastun scenariusza:

Lekcja z
na XX edycję
Festiwalu Dzień Dobry Sztuko

Zadanie publiczne sfinansowano ze środków
Samorządu Województwa Wielkopolskiego

Lekcja z

Wszelkie autorskie prawa majątkowe zastrzeżone dla Poznańskiej Fundacji
Artystycznej